

T.
Alkotmánybíróság

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

a

Pesti Központi Kerületi Bíróság
útján

Budapest
Markó utca 25.
1055

Budapest
Pf.: 28.
1887

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG
TÁJÉKOZTATÓ IRODA

ÜGYSZÁM: .....
KÉZELŐIRODA: .....
KÉZELÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILEN /
GYORS ÚTDÍJÁBA / SZEMÉLYESEN / FAXON

ERK.: 2014 -10- 01

PELDÁNY: ..... FELZET: .....
MELLEKLET: 5 ..... KÖZTUK: .....
ÜGYSZÁM: .....
TOIRATON

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/1723-0/2014	
Érkezett: 2014 OKT 14.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 5 db	Pf

Tisztelt Alkotmánybíróság!

+ 1 bírósági alatta

Alulírott **Fecske Károly** [redacted] – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, a Dr. Csisztai-Molnár Péter Ügyvédi Iroda [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdés a)-b) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Pesti Központi Kerületi Bíróság mint elsőfokú bíróság 10.P.91.571/2011/13. számú, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú Bíróság 67.Pf. 632.064/2013/5. számú, továbbá a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv. V. 21.259/2013/7 számú ítéleteinek alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény következő rendelkezéseit:

M) cikk (1) bekezdése; Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

T) cikk (1) bekezdés első mondata; Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG fejezet

I. cikk (1) bekezdése; AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

XII. cikk (1) bekezdés első mondata; Mindenkinnek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.

Alkotmányjogi panaszomat elsődlegesen a T) cikk (1) bekezdésére alapítom.

Indokolás

A [REDACTED] felperes – a per későbbi szakaszában jogutódlással a [REDACTED] keresetében 6.332.114,-Ft, prémium és ezen összeg után 2010. április 21. napjától a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban Ptk.) 301. § (1) bekezdése alapján késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kért kötelezni.

Felperes keresetében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a megbízási szerződés alaki hibából eredő semmisség okán érvénytelen, mivel a felügyelő bizottság elnöke nem volt jogosult a megbízási szerződés aláírására.

Másodlagosan arra hivatkozott a felperes, hogy a megbízási szerződés jogszabályba ütközés folytán semmis, tekintettel arra, hogy határozatlan időpontra jött létre a szerződés, amely az ügyvezető megválasztásáról szóló két önkormányzati határozattal ellentétes, és a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV törvény azon rendelkezésébe is ütközik, amely szerint a vezető tisztségviselőt határozott időre, de legfeljebb 5 évre kell megválasztani.

Harmadlagosan előadta a felperes, hogy a megbízási szerződés részben érvénytelen, mert annak a prémium kikötésre vonatkozó rendelkezései jó erkölcsbe ütköznek.

A per a következők miatt folyt:

Felperes egyszemélyi alapítója a Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat (1102 Budapest, Szent László tér 29.) volt, az Alapító 2005. április 21. napjától kezdődő 1 (egy) éves időtartamra nevezett ki felperes ügyvezetőjévé, majd az Alapító a kinevezésemet utóbb 2010. április 21. napjáig meghosszabbította. Az ügyvezetői tisztség ellátására Felperessel „Megbízási Szerződés” elnevezésű – álláspontom szerint - munkaszerződést kötöttem. A kinevezésem lejártát, 2010. április 21. napját követően az Alapító új ügyvezető kinevezése mellett döntött, így a munkaviszonyom 2010. április 21. napjával megszűnt.

A munkaszerződésem 3. pontjában felperes az éves munkabérem 60 %-ának megfelelő mértékű prémium megfizetésére vállalt kötelezettséget.

Felperes a munkaszerződésben az akut felszámolási helyzet felszámolásán kívül semmilyen további feltételt nem szabott a prémium kifizetéséhez, így sem prémiumfeladat kitűzéséről, sem a tevékenységem értékeléséről, sem egyéb feltételről nem rendelkezett.

Az idő teltével azonban a felperesi jogelődnél visszatartották a prémiumom az eredményesség ellenére, így családom is nehéz helyzetbe került

A szerződésem lejártá előtt jogi szakértőkhöz fordultam, akik ismerték a helyzeteket és kikértem a véleményüket arról, hogy jogszerűen felvehetem-e a prémiumomat visszamenőleg.

Megerősítő válaszuk után, minek alapján láttam, hogy eddigi munkámat nem fogják a jogviszony meghosszabbításával elismerni, döntöttem úgy hogy a jogszerűen, szerződés alapján engem megillető prémiumot kifizetem magam részére.

A kapott jogi szakvélemény alapján a prémium járt, intézkedésem a saját prémiumának kifizetése iránt pedig nem tekinthető jogsértőnek, ugyanis a Társaságnál már személy egyáltalán nem volt jogosult önálló utalványozásra és kifizetés iránti intézkedésre.

Rögzíteni kívánom, hogy a éves üzleti tervekben folyamatosan többletfeladatokkal láttak el, ám a szerződésemet nem módosították, a többletfeladataimat nem rögzítették abban.

Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság az ítéletében – álláspontom szerint – tévesen állapította meg, hogy a felperesi jogelőd és köztem az érdemi védekezésem ellenére nem munkaviszony, hanem megbízási jogviszony jött létre, és a felperes keresetének helyt adott, mivel téves jogi következtetése szerint a megbízási szerződés prémiumra vonatkozó része jóerkölcsbe ütközés okán semmis, amely a szerződés részbeni érvénytelenségét eredményezi, ezért köteles vagyok a prémium összegének kifizetésére.

A fellebbezésem alapján eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletével az első fokon eljáró bíróság téves jogi álláspontját osztva az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az általam benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján felülvizsgálati eljárásában a Kúria a jogerős ítéletet helybenhagyta, az ítélete indokolása alapján az elsőfokon eljáró bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a magatartásom nem felel meg a polgári jogi viszonyokban általában elvárható zsinórmértéknek, a tisztesség követelményének.

A Kúria ítéletét jogi képviselőm 2014. augusztus 6 napján vette kézhez.

Jóerkölcsbe ütközés

Az elsőfokú ítélet következetesen, tendenciózusan keverte, összemosta a prémium és a sikerdíj fogalmát, ezzel tévútra terelve a feladatellátás tényleges ellenértéke kifizetésének kérdését.

A prémium közkeletű fogalma az alábbiakban határozható meg.

A prémium olyan ösztönző, amelyet a dolgozó a szervezet szokásszerűen elvárt teljesítményeket, munkaköri követelményeket meghaladó, előre kitűzött feladatok teljesítésére kapnak. Két fajtája lehetséges, a teljesítményfüggő prémium és a fix összegű, garantált prémium. Az előbbi előre megállapított, mérhető kritériumokon alapul, az utóbbi egy eredménytől függetlenül meghatározott összeg.

A sikerdíj – amely az elhíresült „Tocsik-ügy” óta erősen negatív társadalmi megítélés alá esik, mindenképpen eredményhez kötött, az eredmény bekövetkezésével és annak a megbízó részére történő átadásával, rendelkezésre bocsátásával válik esedékessé.

Kiemelendő, hogy a rendelkezésre bocsátási mozzanattal a sikerdíjas megbízás teljesedésbe megy, ezzel a kötelelem megszűnik, a szerződésben foglalt eltérő rendelkezés hiányában a megbízottnak az eredménnyel kapcsolatban az átadást követően további teendője nincs.

Jelen esetben a köztünk fennállt szerződés határozatlan időtartamra szól, és eredménykikötést nem tartalmaz. A szerződésben az elsődleges cél, a felperesi jogelőd felszámolásnak elkerülése került meghatározásra.

A munkaszerződésben kitűzött célt, a felszámolás elkerülését 2005. április 21. napjára már teljesítettem, a felperesi jogelőd a felszámolás elkerülte. A szerződés megkötésekor az elsődleges cél megjelölésén túl nem lehetett prognosztizálni további feladatokat, a gazdasági események biztonságos mederbe terelése után azonban az alapító írásban nem módosította a szerződést,

elvárásait és értékelését a mérlegbeszámolók során és az üzleti tervek elfogadásával fémjelezte. A prémium kifizetésének kritériumait sem fogalmazta meg, mert a tájrendezési tevékenység és a rendkívüli események sorozata önmagában feltételezte, hogy ezek megoldását alapbőren felüli juttatás illet meg és ezt a szerződés tartalmazta.

A szerződés módosítása mindenképpen a felperesi jogelőd érdekkörébe esett, így annak elmulasztása is felperes terhére róható, így álláspontom szerint felperesi hivatkozás a szerződés tartalmára a Ptk. 4. § (4) pontjában írt tilalomba ütközik, mely szerint *saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat*.

A Kúria álláspontom szerint tévesen állapította meg, hogy a magatartásom nem felel meg a polgári jogi viszonyokban általában elvárható zsinórmértéknek, a tisztesség követelményének, s ezen téves álláspontját nem is indokolta meg.

Az elsőfokú ítélet, s ezen alapulva a másodfokú és a felülvizsgálati ítélet logikai levezetése is alapvetően téves. Amennyiben az elsőfokú ítéletben rögzítettek alapján valóban „sikerdíjas” megbízási szerződés jött létre a felek között, úgy felperesi jogelőd által elérni kívánt eredményt a szerződésnek tartalmaznia kell, s így a szerződésben megfogalmazott eredmény – a felszámolás elkerülése - logikailag csupán a „sikerdíjas” megbízási szerződés eredménye lehet, amely következtében a prémium járt volna.

Amennyiben valóban megbízási jogviszonyban láttam el az ügyvezetői feladatokat, úgy rögzíthető, hogy a megbízott csak meghatározott tevékenység - jelen esetben a felperesi jogelőd ügyvezetésére – kifejtésére, és nem eredmény elérése köteles. A megbízott a Ptk. 474. § (1) bekezdése értelmében a megbízási szerződés alapján köteles a rábízott ügyet ellátni, de a szolgáltatásnak nem törvényes kelléke az eredmény, és szerződés eltérő rendelkezésének hiányában díjazás a Ptk. 428. § (2) bekezdés alapján akkor is megilleti, ha eljárása nem vezetett eredményre. A Ptk. sem a megbízott díjazását, sem a felelősségét nem köti eredményhez.

Álláspontom szerint a munkabérem egyrészt a havonta fizetendő díjból, másrészt az egy éves díjam 60%-ában meghatározott prémiumból állt, így ez a két összeg együttesen alkotta munkabéremet.

Az elsőfokú ítélet így tévesen vont le azt a következtetést, hogy a szerződés 1. pontjában megfogalmazott cél – a felszámolás elkerülése – határozta meg csupán az ügyvezetői tevékenység körét, hiszen ezen cél elérésén kívül – amelyet maradéktalanul megvalósítottam – számtalan egyéb feladat ellátására voltam köteles, és számos feladatot láttam el a kötelezően meghatározott feladatokon túlmenően. Az 1. pontban meghatározott cél elérése után, ahogy azt korábban kifejtettem, éveken keresztül folyt a feladatellátás eredményesen.

Az első fokú ítélet a jó erkölcsbe ütközés kapcsán utalt a BH2004. 21, illetőleg az EBH2003. 956 eseti döntésekre, amelyek az elhíresült „Tocsik-ügyben” születtek, sőt 10. oldal ötödik bekezdésében idézi is az eseti döntések egyik mondatát - *A jó erkölcs a kialakult értelmezés szerint - polgári jogi értelemben - a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki* - de logikailag nem vezette le, hogy ez mennyiben és miért vonatkoztatható jelen ügyre, az egyéniesítés és körülmények teljes körű feltárása nem történt meg.

Az elsőfokú ítélet 11. oldal harmadik bekezdésben írt okfejtés, mely szerint a Ptk. 4. § (1) bekezdése és a 201. § (1) bekezdése alapján az általános társadalmi közfelfogással összeegyeztethetetlen, hogy a felperes úgy köteles kifizetni a sikerdíjat (prémiumot), hogy azt megelőzően az alperes semmiféle cél, feladat, eredmény elérésére nem köteles, a megbízotti szolgáltatással szemben megbízotti ellenszolgáltatás nincs, okszerűtlen és iratellenes.

4. § (1) A polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

201. § (1) A szerződéssel kikötött szolgáltatásért - ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik - ellenszolgáltatás jár.

A Ptk. 200. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata szerint semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik.

A jóerkölcs fogalmát, tartalmát a Ptk. nem határozta meg, az általános fogalomértelmezés több eseti döntésben került meghatározásra, amelyhez a jogi norma szintjén a Ptk. Alapelvei adták a kiindulópontot.

A Ptk. 4. §-a általános érvennyel rögzíti, hogy a polgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni. A jóhiszeműség és tisztesség elvéből vezethető le a tisztességes piaci magatartás követelménye. Tartalmát a továbbiakban a jogalkalmazás, elsősorban a bírósági ítélezési gyakorlat alakítja, mivel jogszabály a jóerkölcs tartalmi határait nem határozhatja meg, mert ha az erkölcsi norma jogszabályi tartalmat kap és jogi normaként jelenik meg, a szerződés már nem jóerkölcsbe, hanem a jogszabályba ütköző lesz. A bírói gyakorlat hivatott tehát arra, hogy a társadalom közfelfogása szerinti erkölcsi normarendszert a szerződési jogban közvetítse. A jó erkölcs sérelme nem másodlagos érvénytelenségi ok, hanem egyenrangú más érvénytelenségi okokkal, másfelől viszont az erkölcsi norma megsértése jogi szempontból csak akkor releváns, ha nyilvánvaló, durva sérelmet okoz.

A közerkölcs fogalma támpontot adhat a jóerkölcs fogalmának meghatározására, mivel a közerkölcs fogalmát és tartalmát sem határozza meg jogszabály, ezért annak megállapítása a jogalkalmazás körébe esik. A Legfelsőbb Bíróság BH1992. 454. szám alatti eseti döntése alapján a közerkölcs fogalmába azok a szabályok sorolhatók, amelyeket a társadalom általánosan elfogad, így a közerkölcs erkölcsi közfelfogást is jelent a társadalmilag helyesnek tekintett magatartási szabályokról.

A jóerkölcs a kialakult jogalkalmazói értelmezés szerint, polgári jogi értelemben :
a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki. A szerződéses szabadság tehát nem korlátlan, a törvény nem fogadja el érvényesnek azokat a szerződéseket, amelyek nyilvánvalóan sértik az általánosan kialakult erkölcsi normákat. A Ptk. 4. §-a a kódex eszmei alapjaként emelte jogszabályi rangra azt az erkölcsi szabályt, hogy a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően kell eljárni a polgári jogi jogviszonyokban, és ez a szabály már a szerződéskötést célzó tárgyalások során is irányadó. Mindebből az következik, hogy az üzleti életben a tisztességesen gondolkodó emberek értékrendje az a mérce, amely a jóerkölcs absztrakt fogalmának meghatározásánál irányadó.

Esetemben viszont nincs szó a jogalkalmazói értelmezés szerinti, mintegy feltételként támasztott normasértésekről, a közpénzek hanyag kezeléséről, a bizonytalan gazdasági, társadalmi struktúra adta lehetőségek kihasználásáról, a magasan kvalifikált munkáért járó éves díjazás több százszorosát meghaladó jövedelem megszerzéséről.

Igazolhatóan és igazoltan a szerződésben meghatározott tevékenységemet elvégeztem, sőt azon túlmenően végeztem éveken keresztül az elvártnál is magasabb szintű, társadalmilag hasznos tevékenységet, ad-hoc jelleggel felmerült problémák sorát oldottam meg, mindenkor a helyi közösség, a felperesi jogelőd, és nem jómagam érdekét nézve.

Álláspontom szerint mindhárom ítélet sérti az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésének első mondatát; *Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.*

A jóerkölcsbe ütközés ugyanis, mint általánosan kötelező magatartási szabály, Magyarországon jogszabályi szinten nincs szabályozva.

Megbízási jogviszony

A Alaptörvény szerint mindenkinek joga van a munkához és maga választhatja meg annak gazdasági vagy munkajogi formáját. Ennek megfelelően a feladat ellátásának formája szerint nem lehet megkülönböztetni, hogy jár-e ellenszolgáltatás a tevékenységért.

A Kúria a felülvizsgálati ítéletében leírja, hogy a perbeli jogvita elbírálása szempontjából alapvető kérdésnek tekinti, hogy a felek szerint megbízási jogviszony vagy munkaviszony alapult-e?

Ez a kérdésfeltevés álláspontom szerint önmagában Alaptörvény ellenes, hiszen maga az Alaptörvény nem engedi meg a különbségtételt. Ugyanakkor egyben kimondja azt, hogy megbízási jogviszony esetén a szerződés sikerdíjnak minősülne, ezen következtetésre azonban mindennemű logikai levezetés, sőt indokolás nélkül jut, az ellenszolgáltatás mértékét a rendelkezésére álló, általam becsatolt anyagok ellenére nem vizsgálta, figyelmen kívül hagyta mind az első, mind a másodfokú bíróság. Az ítéletekben kizárólag az Alaptörvény ellenes megkülönböztetésre támaszkodik a feladatellátás tekintetében.

Emberi méltóság sérelme

Mint már fentebb kifejtettem, a Kúria álláspontom szerint tévesen állapította meg, hogy a magatartásom nem felel meg a polgári jogi viszonyokban általában elvárható zsinórmértéknek, a tisztesség követelményének, s ezen téves álláspontját nem is indokolta meg, s véleményem szerint ez az indokolás nélküli „ténymegállapítás” kifejezetten sértő az emberi méltóságomra, s így Alaptörvény ellenes.

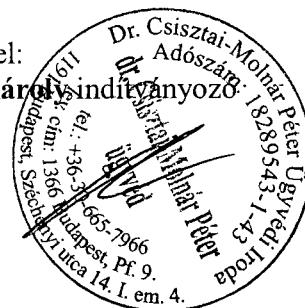
Az ügyben perújítást nem kezdeményeztem.

Budapest, 2014. szeptember 25.

Tisztelettel:

Fecske Károly indítványozó

képv.:

Melléklet:

Ügyvédi meghatalmazás eredetben

Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról eredetben

I., II és III. fokú ítélet másolatban